

L'AMOR DE TÀ

APROPEM L'ESCOLTA

CONCERT N°4

10.12.2022

“La Modesta, més que un cicle de concerts de cambra”

El cicle de concerts La Modesta es presenta com una oportunitat cultural per apropar el repertori de cambra a la ciutat de Mataró, sense oblidar que un dels objectius del projecte és el de trencar la quarta paret entre intèrprets i audiència.

Seguint amb la idea de sortir de l'espai tancat de la sala de concerts, s'han creat una sèrie de recursos previs que pretenen connectar les experiències prèvies al concert (tallers, jam session, moments d'estudi d'instrument) amb el mateix.

Els objectius pedagògics del cicle **La Modesta** són:

- Crear un diàleg artístic per a totes les edats i nivells.
- Compartir materials artístics amb el gruix de la població de la ciutat.
- Obrir l'espai de la sala de concerts i compartir la música a tot arreu.
- Fer ús de l'art com a revolució personal i col·lectiva.

L'Aula de Música Masafrets és l'entitat encarregada de generar aquest dossier pedagògic, juntament amb les propostes d'activitats adaptades al repertori del concert.

QUARTA JORNADA - 10.12.2022

El quart concert del cicle tindrà lloc el dia 10 de desembre a la Sala de l'Ateneu de Mataró, a les 18h, i les intèrprets seran **Ariadna Rodríguez Masafrets**, violinista, **Adrià Cano Rocabayera**, violoncel·lista, i **Ester Lecha Jover**, pianista.

• ARIADNA RODRÍGUEZ MASAFRETS •

L'Ariadna és violinista, nascuda a Mataró, i ha participat en formacions de música de cambra com el Quartet Lila, Quartet Moana o Ensemble Fuster. També ha estrenat l'integral de cambra de la compositora contemporània Clàudia Baulies amb l'Akva Ensemble, participat en el projecte Blau Salvatge de nova creació i jazz, entre altres projectes que també han estat enregistrats. Ha tocat en formacions professionals com l'Ensamble 216, la Camerata Penedès, la Schubert Filharmonia, la Simfònica del Vallès o la Camerata Eduard Toldrà.

La seva formació orquestral comença amb les joves orquestres nacionals de Catalunya i Espanya, com també al Schleswig-Holstein Musik Festival a Alemanya. Va estudiar a l'IEA Oriol Martorell, acabant el darrer any de grau professional al Conservatori Municipal de Música de Barcelona amb menció d'honor tant en violí com música de cambra, continuant els estudis a l'Escola Superior de Música de Catalunya, també amb excel·lents qualificacions.

Actualment, és sòcia d'una de les cooperatives culturals i espais educatius musicals de la ciutat de Mataró, impulsant projectes com el Certamen Núria Masafrets i el Cicle de Concerts La Modesta (a partir dels estudis en el postgrau d'Economia Social i Solidària), mentre continua els estudis en l'instrument per preparar repertori de música de cambra com individual.

• ADRIÀ CANO ROCABAYERA •

Després de passar pel Conservatori de Badalona (Premi d'Honor 2009/2010) i l'ESMUC, l'Adrià Cano Rocabayera va finalitzar els seus estudis superiors a la Folkwang UdK d'Essen, a Alemanya. Posteriorment, va realitzar un Màster en especialització orquestral a l'Orchesterzentrum NRW de Dortmund acabant-lo amb la màxima qualificació possible.

L'Adrià Cano ha estat membre del reconegut festival alemany de música de cambra "Villa Musica Rheinland-Pflaz" i ha tocat durant anys amb prestigioses orquestres europees com la Dortmunder Philharmoniker, Duisburger Philharmoniker, Düsseldorfer Symphoniker i Malher Chamber Orchestra.

Actualment, resideix a Catalunya i col·labora habitualment amb diferents formacions del país com l'Orquestra Simfònica del Vallès, la Franz Schubert Filharmonia, la Camerata Eduard Toldrà i la GIO Symphonia. Recentment, ha format part de l'equip de professors de la Jove Orquestra Nacional de Catalunya (JONC) i ha col·laborat amb l'Orquestra del Gran Teatre del Liceu. Des d'aquest curs 22/23 l'Adrià Cano és el nou professor de violoncel de l'Escola Municipal de Música de Mataró.

• **ESTER LECHA JOVER** •

Nascuda a Barcelona, Ester Lecha acaba els seus estudis superiors de piano a l'ESMUC (Barcelona) sota la tutela de Vladislav Bronevetski. Posteriorment, es desplaça a Hèlsinki per a realitzar un màster en piano i pedagogia musical a la Sibelius Academy, amb el pianista Juhani Lagerspetz. En 2019, el seu interès en el Lied la porta a fer el "Màster de Lied Victòria dels Àngels" (ESMUC), aprenent de Francisco Poyato i rebent la Beca a l'excel·lència atorgada per la "Fundació Victòria dels Àngels". Ha estat guardonada en diversos concursos musicals, sent els més recents el "Concurs Internacional de Música de les Corts" (2018), el "Concurs Internacional Agustín Aponte" (2018), el "Concurs de Joves Intèrprets de Catalunya" (2018) i el "Concurs Nacional de Cambra Montserrat Alavedra" (2016). Ha actuat com a solista i en agrupacions de cambra en països com Espanya, França, Finlàndia, Bulgària, Suïssa i Anglaterra. A més, des del 2019 és pianista col·laboradora de la Banda Municipal de Barcelona.

Ha estat pianista convidada en el "Festival Fringe" (Torroella de Montgrí, 2022), "Xarxa de Joventuts Musicals de Catalunya" (2022, 2018), "International Chamber music Festival Plovdiv" (Bulgària, 2022), "Leeds Festival" (Leeds, 2022), "Oxford Lieder" (Oxford, 2021), "Delta Chamber Music Festival" (Ampostà, 2020) i "Músics en Residència" (Alella, 2017), entre d'altres.

Algunes de les seves interpretacions han estat enregistrades per Catalunya Música. Respecte a la docència, actualment és pianista repertorista en el Conservatori Professional de música de Sant Cugat del Vallès.

REPERTORI

El repertori del concert del 10 de desembre de 2022 comptarà amb les següents obres:

- *Secretos compartidos*, de Moisès Bertran i Ventejo
- *Aure*, de Kaija Saariaho
- *Trio per a piano n°2 en Mi bemoll, D 929, op. 100*, de Franz Schubert

Podeu escoltar el repertori a través d'aquests enllaços:

Spotify: <https://open.spotify.com/playlist/4Qf9BJqliST2uhT89l6bPT?si=2745c1e803f041bb>

Youtube: <https://youtube.com/playlist?list=PLUTmZ-a8RBzZ5u39TEo6xZ5OcPB44fitq>

A continuació es presenta de cada obra una mica de context històric dels compositors, l'explicació de l'obra i una proposta d'activitat a partir d'un moviment o element en qüestió.

1- Secretos Compartidos, de Moisès Bertran i Ventejo

COMPOSITOR i OBRA

Nascut el 1967 a Mataró, i actualment també ciutadà colombià (des del 2011), té el títol de superior de piano, el superior de solfeig, teoria de la música i el títol superior de composició i orquestració, tots tres pel Conservatori Superior de Música del Liceu a Barcelona. També va realitzar un Màster en Música i un Doctorat en Arts Musicals, ambdós postgraus en composició amb èmfasi en la interpretació del piano, a The Hartt School de l'Universitat de Hartford (USA). És professor de piano, matèries teòriques, orquestració i composició a Espanya, USA i Colòmbia. Actualment, és professor titular de composició a la Universidad Nacional de Colombia, amb seu a Bogotà, conservatori que va dirigir del 2008 al 2010. La seva producció compta amb més de 100 obres, moltes han rebut premis: Premi The New Symphony

Vienna, Premi Maria Dolors Calvet i Prats, Premi Oreste Sindici, Premi Concurs Internacional de Composició Francesc Civil, entre d'altres. Ha realitzat també la revisió i finalització del Quintet per a Piano i Cordes del compositor català Enric Granados. Al 2017 va estrenar la seva primera òpera "El último día de Francisco Pizarro", fent ell mateix el llibret. Recentment, ha incorporat instruments tradicionals en la seva composició com el Haegum, Daegum o la Tenora.

L'obra "Secretos Compartidos" (2012) és una suite per a violí i viola que consta de 5 moviments: Presto volante, Grave, Allegro scherzando, Grave molto espressivo, Presto deciso. A la suite s'intercalen diferents caràcters i tempos, passant del lirisme melancòlic dels moviments II i IV, dels passatges juganers, del moviment III, fins a la intensitat energètica dels moviments I i V.

L'obra està dedicada a la parella d'artistes Guerassim Voronkov i Ala Voronkova, tot i que la versió que s'interpretarà al concert ha estat adaptada pel mateix compositor per a violí i violoncel.

PROOSTA D'ACTIVITAT

- Introducció d'organologia; diferències entre el violí/la viola i el format actual violí/violoncel. Parlarem sobre el procés d'arranjament.

- En l'obra a treballar, cada moviment té un caràcter diferent. A partir d'una primera escolta creativa, cadascú s'imaginarà un secret que comparteix amb algú, ja sigui real o imaginari. Escoltarem moviment per moviment deixant un temps per tal d'escriure en un paper petit la idea d'aquest secret, sense detalls i de forma anònima. Tot seguit els guardarem tots barrejats, separats per moviments. Es tornarà a realitzar una escolta llegint-los a l'atzar i compartint les diferents anècdotes fictícies o recordades. l'objectiu de compartir-les és trobar quin és el caràcter emocional que ens evoca cada un dels moviments.

2- Aure, de Kaija Saariaho

COMPOSITORA i OBRA

Kaija Anneli Saariaho (Helsinki, 14 d'octubre del 1952) és una compositora finlandesa. Va estudiar composició a Helsinki, Freiburg i París, on hi viu des del 1982. Els seus estudis a l'IRCAM (*Institut de Recherche et Coordination*

Acoustique/Musique) van tenir una gran influència en la seva música i les seves textures, especialment misterioses, creades a través d'una barreja de músiques en directe i produccions electròniques. Una característica de la seva obra musical és la seva associació amb un cercle estable d'instrumentistes. Ha guanyat el Prix d'Itàlia, el Premi d'Ars Electronica, mencions al Lincoln Center, és guanyadora del Nordic Council Music Prize, el Premi Polar i el 2017 va rebre el Premi Fundació BBVA Fronteres del Coneixement, entre d'altres. Encara que la majoria de les seves composicions són obres de cambra, des de mitjans dels anys 90 ha ampliat el catàleg amb òperes i obres corals. És una de les compositoras més sol·licitades d'òpera. La seva primera òpera, *L'amour de loin* es va estrenar el 2000 a Salzburg i va ser un èxit total.

Va compondre l'obra "Aure, physics, old world. Breeze, breath, air" l'any 2011 per violí i viola com a homenatge al compositor Henri Dutilleux amb motiu del seu 95è aniversari. L'obra per a orquestra "Shadows of time in five episodes" d'Henri Dutilleux és, segons Kaija, una creació de gran inspiració, ja que té una forma compositiva molt rica i extraordinària. En el tercer moviment d'aquesta, que s'anomena "Mémoire des ombres" (Memòria de les ombres), hi ha una cita d'Anne Frank que diu "Why us, why the star?" (Per què nosaltres, per què l'estrella?), on hi afegeix una dedicatòria on s'hi pot llegir: "per a Anne Frank i tots els infants del món, tots innocents".

Segons la compositora, la paraula *Aure* representa una delicada carícia, una respiració que, en el seu antic llenguatge, es referia sobretot a l'aire matinal de l'albada. També comenta que va agafar una frase, la primera que canta una veu infantil, com a punt de partida pel seu particular homenatge, perquè des que va escoltar l'obra l'any 1998, sovint li venia al cap.

La versió actual de l'obra "Aure" ha estat creada i dedicada a la violinista Jennifer Koh i la violoncel·lista Anssi Karttunen.

PROPOSTA D'ACTIVITAT

- Farem quatre pinzellades sobre les tècniques esteses i l'estil. Les podrem escoltar en directe de la mà de la conductora del taller.

- Mitjançant una sèrie de imatges proposades (entre fotografies i pintures) ens inventarem una llista de títols per a cada una de les obres. Posteriorment procedirem a l'escolta de la peça cadascú tindrà un paper on escriurà l'ordre en el que s'ha anat imaginant les obres. Per concloure, es compartiran les experiències per tal d'entendre les diferents vivències que ha produït la mateixa peça dins d'un grup.

3- Piano trio n°2 en Mi b Major D929 op.100, de Franz Schubert

COMPOSITOR i OBRA

Franz Peter Schubert (Viena 1808 - Viena 1828) va ser un compositor austríac. És considerat un dels compositors del segle XIX més importants, mestre de "lied" (en va escriure uns 600), però també de música litúrgica i d'òperes. És autor de nou simfonies i de diferents obres per a piano i música de cambra. De ben petit va demostrar facilitat musical tant amb el violí com amb el piano. En l'àmbit familiar va ser deixeble del mestre de la parròquia on va aprendre cant, viola, orgue i baix continu, rebent les primeres lliçons d'harmonia. Segons paraules del mateix mestre de parròquia "Si vull ensenyar-li alguna cosa nova, ell ja la sap. Per això no el tinc pròpiament com a alumne, sinó que parlo amb ell i el contemplo amb silenciosa admiració".

El Trio per a piano i cordes n. 2 op. 100 de Franz Schubert és de les darreres obres que va compondre. La primera interpretació va tenir lloc l'any 1828, essent una de les poques obres dels darrers anys que Schubert va poder sentir abans de morir. De la mateixa manera que el seu primer trio per a piano i cordes, es tracta d'una obra molt gran, si la comparem amb les obres cambrístiques del moment, amb una duració que ronda els 50 minuts. La música de Schubert sovint alterna elements melancòlics amb altres que generen torrents de vida. La melancolia es pot transmutar a la constant presència de la mort durant la vida del compositor, viscuda amb la pèrdua de familiars i amics. En una carta escrita pel compositor, relata el següent: "aquest coneixement fatal d'una realitat miserable el procuro transformar a la meua imaginació. La felicitat és en nosaltres mateixos, i estic en

disposició de trobar en mi mateix la felicitat”. Efectivament, Schubert creava el seu propi Sol musical partint de la melancolia.

Consta de quatre moviments: *I. Allegro*: una estructura de forma Sonata, on es poden palpar tres grans temes de dos períodes cadascun; el segon tema del primer moviment està basat en el tema d'una altra obra del mateix compositor. *II. Andante con moto*: una elegia sobre un ritme de passes fúnebres que es va intercalant amb una barcarola amorosa. *III. Scherzo: Allegro moderato*: peça en forma ternària doble. *IV Allegro moderato*: és un final en forma de Rondó i Sonata; inclou, en dos interludis, el tema inicial del segon moviment amb una versió alterada en què se succeeixen un tema pastoral i bucòlic amb una cançó infantil que oneja entre el caràcter juganer i melancòlic, i que acaba transmutat en vitalisme al final de l'obra.

PROPOSTA D'ACTIVITAT

- Fer una anàlisi de la macroestructura de l'obra mitjançant els motius principals d'aquesta i situant-los espacialment en l'esquema de la macroestructura.
- En l'anàlisi del segon moviment, escoltarem el joc sonor que duen a terme els instruments en el lideratge de la melodia.
- A partir d'aquesta activitat presentarem les característiques estilístiques de cada un dels instruments (violí, piano, violoncel).

Recursos per ampliar:

- Escolteu el tema del segon moviment a la pel·lícula “Barry Lyndon”, de Stanley Kubrick. Des de llavors s'ha utilitzat en molts altres films.
- Per escoltar sobre les “tècniques esteses” que els instruments de corda utilitzem, molt investigades a partir de K. Saariaho, us recomanem visionar el Workshop d'Anssi Karttunen i K. Saariaho al Carnegie Hall.

Ens veiem el dissabte 10 de desembre, a les 18h.

Fins aviat!